

Javna predstavitev z delavnico

**7. poglavje:
Komuniciranje in izobraževanje**

9. marec 2004

POROČILO

Vsebina:

Namen in program	2
Udeleženci	3
Zapis rezultatov.....	4
Rezultati analize anketnega vprašalnika	8
Priloga: Gradivo.....	10
- Proces priprave NPVO in sodelovanja javnosti	
- Poročilo o izvajanju ukrepov NPVO (1999-2003) na področju vzgoje in izobraževanja, okoljskega ozaveščanja in sodelovanja javnosti	
- Izhodišča za 7. poglavje NPVO	

Naročnik:

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
Dunajska 48
1000 Ljubljana

Izvajalec:

modra
komunikacije in moderiranje d.o.o.
communication and facilitation

Topol pri Medvodah 19
1215 Medvode

Poročilo pripravila: Vida Ogorelec Wagner, Albin Keuc, 12.3.2004

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Namen predstavitve z delavnico:

- Pridobiti mnenja in vsebine zainteresiranih javnosti na temo komuniciranja, izobraževanja ter promocije trajnostne potrošnje (delavnica je posvetovalnega značaja)
- Preveriti izhodišča za vsebino 7. poglavja NPVO

Okvirni (prvotni) program:

15.00	- uvod v delavnico, <i>mag. Vida Ogorelec Wagner</i>
	- Cilji in izvajanje 1. NPVO, Mateja Simčič in Milena Janežič
	- Predstavitev izhodišč, Mateja Simčič
16.30	- Odmor
16.40	- Delo v skupinah
	- Predstavitev SMART pristopa
	- Določanje predloga ciljev
18.00	- zaključek

Dejanski potek:

15.10	- uvod v delavnico, <i>mag. Vida Ogorelec Wagner</i>
	- predstavitve udeležencev in njihovih pričakovanj
15.30	- Cilji in izvajanje 1. NPVO, Mateja Simčič in Milena Janežič
15.50	- Predstavitev izhodišč, Mateja Simčič
16.10	- Diskusija o izhodiščih/podlagah, finančnih okvirjih in umestitvi NVO
17.00	- Odmor
17.10	- Delo v skupinah
	- Predstavitev SMART pristopa
	- Določanje predloga ciljev
18.00	- zaključek

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Udeleženci:

- Goran Topič, PINA
- Andrej Lukšič, Inštitut za ekologijo
- Simon Delakorda, Inštitut za ekologijo
- Nataša Harej, Inštitut za ekologijo
- Maja Bahor, Inštitut za ekologijo
- Irena Horvat, Cetera d.o.o.
- Lidija Živčič, Fokus
- Barvara Kvac, Fokus
- Lidija Hočevar, Projektna pisarna Celje zdravo mesto
- Tanja Lamut, Projektna pisarna Celje zdravo mesto
- Valter Lamut, Messer Slovenije, Društvo pooblaščenecv za varstvo okolja
- Inga Turk, MOPE
- Mateja Simčič, MOPE
- Milena Janežič, MOPE
- Alenka Burja, MOPE

Moderatorja:

Vida Ogorelec Wagner, vida@modra.si

Albin Keuc, albin.keuc@k2.net

ZAPIS REZULTATOV

Pričakovanja udeležencev

Udeleženci delavnice so izrazili naslednja pričakovanja (rezultati niso urejeni po pomembnosti):

- ◆ Vpogled v del vsebine 7. poglavja → prispevek Inštituta za ekologijo
- ◆ Predstavitev narejenega na MOPE
- ◆ Vloga NVO v 7. poglavju
- ◆ Pridobivanje vsebin od udeležencev
- ◆ Zagon za motivacijo sodelavcev na področju – pooblaščenci
- ◆ Da skupaj pridemo do ciljev, ukrepov → zadovoljni
- ◆ Da vidimo kakšne so novosti, cilji → sodelovanje (Ključno!)
- ◆ Veliko – kreiranje vsebine za 7. poglavje
- ◆ Da vidimo, kaj je predvideno
- ◆ Kakovost NPVO zaradi sodelovanja NVO višja
- ◆ Seznanitev z vsebino – najti svojo vlogo na področju ozaveščanja javnosti
- ◆ Možna vloga projektne pisarne Zdravo mesto Celje
- ◆ Predstavitev razmišljanj dela skupine NVO

Razprava o predstavljenih izhodiščih

Po predstavitvi izhodišč (glej poročilo in prezentacijo v Prilogi) so bila predlagani naslednji dodatni dokumenti, ki so pomembni za vsebino poglavja:

- + Partnerstvo za okolje
- + Göteborg izjava
- + Poleg normativnih dokumentov tudi poročila o izvajanju in analiza (tudi višina sredstev – delež v okviru MOPE, koliko, kdo je bil vključen,...)
- + Priporočila NVO v postopku strateške presoje vplivov na okolje (SPVO)
- + Strategija vključevanja NVO - CNVOS

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Po predstavitvi okvirja so bila izpostavljena naslednja vprašanja in predlogi:

- ♦ Finančne omejitve – koliko je fleksibilnosti pri navedenem finančnem okvirju?
 - 2004 dokončno
 - NPVO osnova za dodatno financiranje – predmet DZ procesa
 - Priložnosti v EU se odpirajo
- ♦ Spodbuditi druge organe Vlade za sofinanciranje – program je nacionalen (npr. promet, kmetijstvo)

Po tem se je razvila celovita razprava o strukturi in vsebini 7. poglavja.

Najpomembnejša točka razprave je bilo vprašanje umestitve okoljskih nevladnih organizacij v NPVO.

Predstavljen je bil tudi dokument, ki ga je pripravila skupina NVO (glej prilogo), poudarjena potreba po sistemski graditvi kapacitet NVO in prepoznanju njihove vloge v NPVO.

Na osnovi diskusije so bili evidentirani naslednji predlogi:

- strateške usmeritve, načela, prepoznanje vloge NVO sodijo v 2. poglavje
- 5. poglavje bi prestrukturirali kot poglavje za akterje varstva okolja (poleg javnih služb tudi NVO, lokalna uprava, raziskovalci...)
- v 7. poglavju bi vendarle umestili podpoglavje za NVO, tako kot je bilo prvotno dogovorjeno (tu je bilo zaznati tako nasprotovanje dela nosilcev z MOPE kot tudi predstavnikov NVO)
- za NVO naj se odpre posebno poglavje

V razpravi so bila izrečena še dodatna mnenja:

- ♦ NPVO je nacionalni program, in ni samo stvar MOPE (sistemska nadgradnja, finančno premreženje,...) Potrebna je konceptualna sprememba na sistemski ravni. NPVO je potrebno povezati z ministrstvi, ki imajo vpliv na okolje.
- ♦ Nevladne organizacije so link med resorji (od deklarativnosti k praksi)
- ♦ Dejavnosti okoljskih organizacij usihajo medtem ko pričakovanja rastejo (EU).
- ♦ V kolikor vprašanje NVO ne bo sistemsko rešeno, ne bo učinkov. Potrebujemo izgradnjo kapacitet.
- ♦ [Ali ne gre v tem kontekstu te vsebine prepustiti procesu Vlada – NVO?](#)
- ♦ Projektnih vsebin ni mogoče določati brez financ.
- ♦ [NPVO ne more rešiti finančnih težav okoljskih nevladnih organizacij.](#)
- ♦ NVO se razlikujejo od politike, stroke, gospodarstva; sistemsko imajo drugo poslanstvo; če ne spremenimo koncepta izgubljam.
- ♦ [NVO niso prioriteta 7. poglavja: finančni problemi NVO niso element tega poglavja.](#)

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

- ♦ Saj je vseeno v katerem poglavju so NVO – v NPVO morajo imeti svoje mesto, s priznano vlogo. NVO so akterji. Gre z odločitve o vsebini demokracije, o tipu demokracije.
- ♦ Vlada ima na razpolago dva tipa orodij: normativna in sistemska. NPVO mora te vsebine urediti.
- ♦ Okoljske NVO so bile v izhodiščni dispoziciji NPVO posebej izpostavljene v povezavi z dogovorom o nadaljevanju Partnerstva za okolje v NPVO

Zaključek razprave:

- ♦ Okoljske nevladne organizacije vključiti v NPVO kot akterja.
- ♦ Sistemskih vsebin NVO ni mogoče vključiti v 7. poglavje (NVO le kot izvajalci).
- ♦ NVO posredujejo svoja gradiva za NPVO na to temo.

Ugotovljeno je bilo, da se s to diskusijo vračamo korak nazaj: struktura dokumenta je bila dokončno določena januarja 2004, in da bi za morebitne spremembe bil potreben dogovor odgovornih v okviru MOPE.

(Modro so obarvana stališča predstavnikov MOPE)

Cilji, ukrepi in strategije

Udeleženci so se razdelili na tri (3) skupine, ki so določale možne cilje na področjih:

- ♦ Komuniciranja
 - Obveščanje
 - Dostop do informacij
 - Sodelovanje javnosti
- ♦ Vzgoje in izobraževanja
- ♦ Ozaveščanje in promocija trajnostne potrošnje

Predstavljen je bil model oblikovanja ciljev SMART, s pozivom, naj bodo cilji čimbolj:

S pecific	konkretni
M asurable	merljivi
A chievable	dosegljivi
R ealistic	realistični
in T ime	časovno določeni (v NPVO je okvir do 2008).

Udeleženci so oblikovali cilje v podskupinah in jih dopolnili po metodi "vrtiljak" tudi za druge podskupine.

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Rezultati dela v skupinah

1. Skupina: Komuniciranje

- Obveščanje
- Dostop do informacij
- Sodelovanje javnosti

Cilji:

- ♦ Spletne strani povezati v enotno vstopno točko
- ♦ Odpreti politično areno za vse akterje civilne družbe
- ♦ Proaktivna vloga okoljskih akterjev do množičnih medijev
- ♦ Povezovanje različnih okoljskih akterjev (NVO, podjetja, šole...)
- ♦ Ratifikacija Aarhuške konvencije
(7. člen Aarhuške konvencije)

2. Skupina: Vzgoja in izobraževanje

Cilji:

- ♦ Priprava okoljskih vsebin in njihova integracija v naravoslovne in družboslovne predmete v vse stopnje izobraž. sistema
- ♦ Vzpostavitev sistemskega povezovanja (MOPE – MŠZŠ)
- ♦ Zagotovitev finančnih možnosti in vsebinskih podlag za izobraževanje učiteljev in vzgojiteljev
- ♦ Upoštevanje načel TR pri izvajanju vzgojno-izobraževalnih procesov
- ♦ Večji poudarek izkustvenemu učenju (praktični vidik)
- ♦ Opredelitev vsebin in načina »outsourcing« v VI procesu

↓
SPLOŠNEJŠE

3. Skupina: Ozaveščanje in promocija trajnostne potrošnje

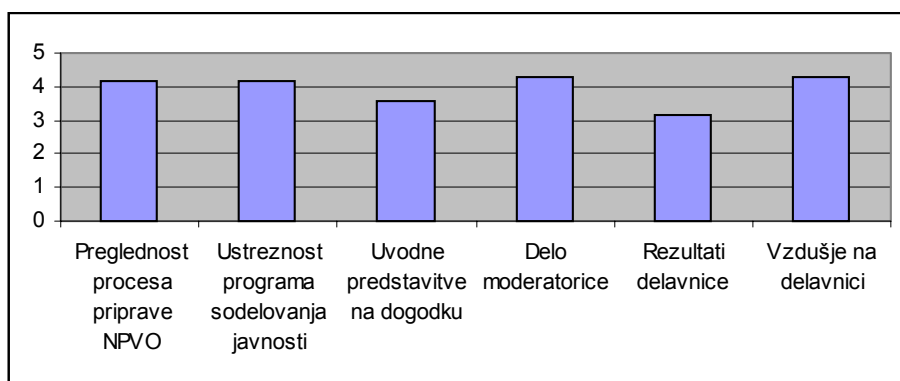
Cilji:

- ♦ Piročnik o trajnostni potrošnji
- ♦ Zavedanje o posledicah naših dejanj na stanje okolja – Ekološki odtis Slovenije
- ♦ Uporaba deževnice (individualne hiše)
- ♦ 80% zelenih javnih nabav/naročil (Green procurement)
- ♦ Za 30% manjša poraba vode v gospodinjstvih
- ♦ 50% povečanje deleža javnega prometa – 1. teden
- ♦ 20% zelene elektrike (brez VHE)
- ♦ Učinkovitejša raba energije – Faktor 4
- ♦ Kontinuirane kampanje
- ♦ (preprečitev gradnje nove JE)
- ♦ Prepoved uporabe sprayev
- ♦ (povečanje) rabe alternativnih goriv
- ♦ Dosledno ločevanje odpadkov

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Rezultati analize anketnega vprašalnika

Z analizo anketnih vprašalnikov smo ugotavljali zadovoljnost udeležencev z izvedeno predstavitvijo z delavnico glede na različne vidike in kateri vidiki dogodka so jim bili najbolj oziroma najmanj všeč. Vprašalnik je od 15-ih izpolnilo 11 udeležencev delavnice. Rezultate posplošujemo na vse udeležence dogodka.

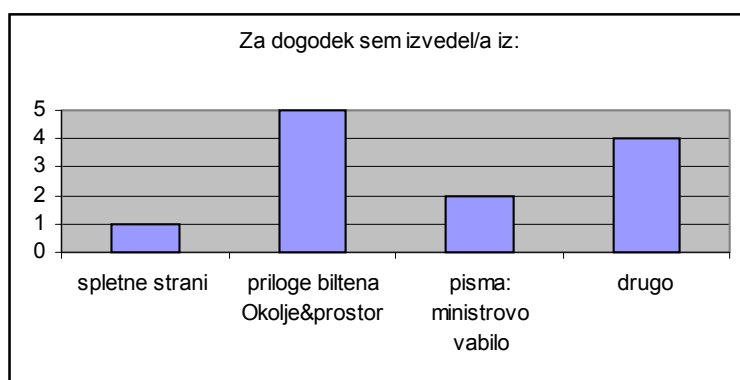

Graf 1: Ocene strinjanja z trditvami

Udeleženci so najvišje ocenili vzdušje na dogodku in delo moderatorice, najnižje pa uvodne predstavitve na dogodku in rezultate delavnice, v povprečju je bila celotna ocena 3,95, kar ocenjujemo z "prav dobro".

Vsem udeležencem je dogodek zadovoljil njihova pričakovanja, nikomur jih ni presegal ali bil pod pričakovanji.

Večina udeležencev (5) je za dogodek izvedla iz tematske priloge biltena Okolje&prostor, 2 sta zanj izvedela na osnovi ministrovega pisma, štirje pa iz drugih virov (npr. telefonski klic)

Graf 2: Viri informiranja

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Udeležence smo povprašali, kaj jim je bilo na delavnici najbolj in kaj najmanj všeč.

Najbolj jim je bilo všeč:

- vse dobro
- izmenjava mnenj
- seznanjanje z različnimi stališči in predlogi
- možnost medsebojne izmenjave stališč in upoštevanje le-teh
- soočenje predstavnikov MOPE (njihovega koncepta vloge NVO pri izvajanju NPVO) s konceptom predstavnikov NVP
- enakovredno mnenje šteje
- delavnice (3 teme)

Najmanj jim je bilo všeč:

- več časa za izvedbo delavnice
- malo udeležencev
- ni sprotne sledljivosti izraženim pričakovanjem
- odsotnost akterjev, ki imajo velik vpliv na oblikovanje končne verzije NPVO
- premalo časa posvečenega točno določeni tematiki
- predstavniki MOPE so premalo odprti do predloga NVO oz. za kreativno iskanje rešitev za njihovo implementacijo
- ni skupinske sinteze
- ni prisotnih nekaterih ključnih akterjev
- hierarhični sedežni red
- debata o NVO in vključenosti
- vseeno smo storili korak naprej, kar je bil cilj delavnice

Udeleženci pa imajo na izvedeno delavnico še naslednje pripombe:

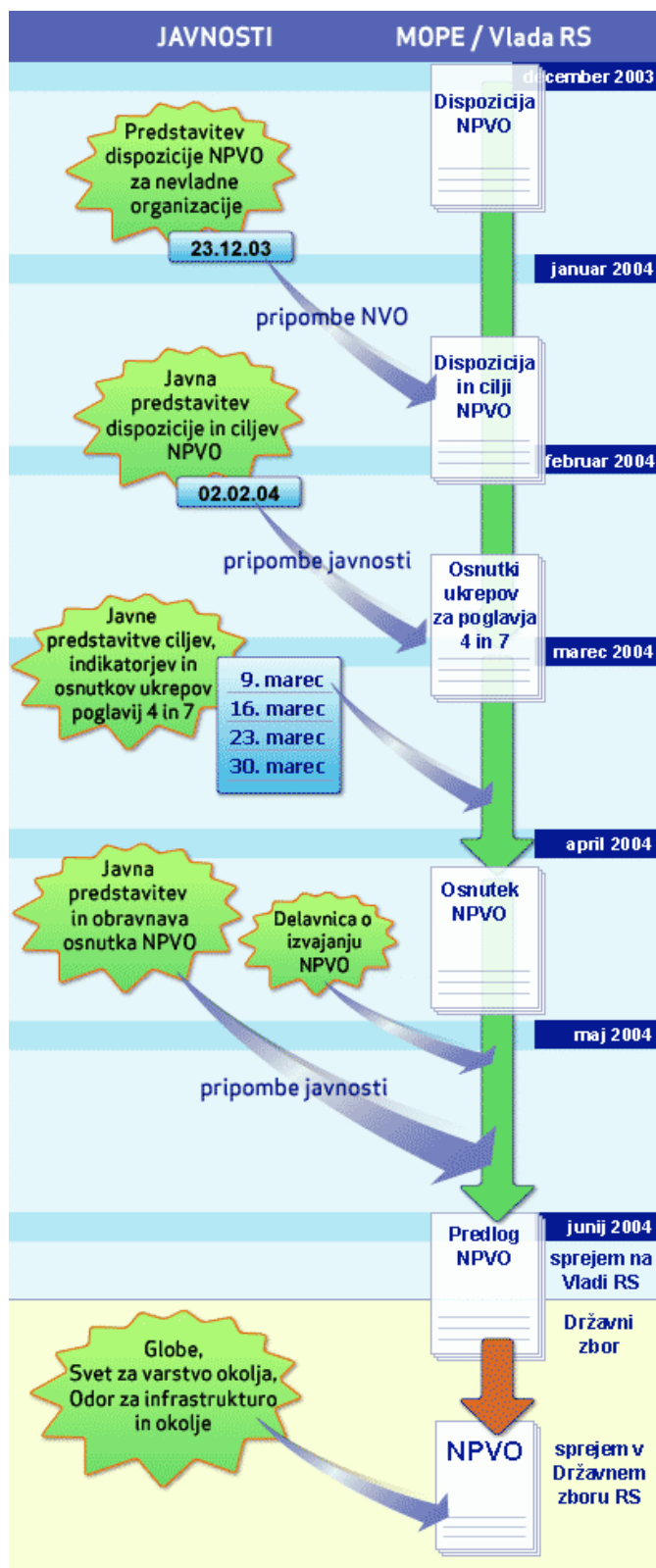
- obveščanje o vseh akcijah, večje sodelovanje MOPE, industrija, šolstvo, privatna podjetja
- priprava vsebine konkretnih delavničnih skupin (povečanje zanimanja in izboljšanje aktivne udeležbe)
- hitrejša obveščanost o delavnici
- tisto, kar mi je bilo všeč, je v bistvu omejilo delavnico
- vračali smo se na teme, ki so bile že zaključene

PRILOGA: GRADIVA

1. Proces priprave NPVO in sodelovanja javnosti
2. Poročilo o izvajanju ukrepov NPVO (1999-2003) na področju vzgoje in izobraževanja, okoljskega ozaveščanja in sodelovanja javnosti
3. Izhodišča za 7. poglavje NPVO

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Proces priprave NPVO in sodelovanja javnosti

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Poročilo o izvajanju ukrepov NPVO (1999-2003) na področju vzgoje in izobraževanja, okoljskega ozaveščanja in sodelovanja javnosti

1. Vzgoja in izobraževanje
2. Okoljska zavest in sodelovanje javnosti

Cilji:

- okoljska vzgoja kot dolgoročni cilj,
- razviti različne oblike ozaveščanja in usposabljanja za vse družbene skupine kot pogoj za oblikovanje okoljske in etične zavesti ter razvoj vrednot in odgovornega odnosa do okolja,
- zagotoviti zainteresirani javnosti enostaven dostop do informacij ter vzpostaviti javno dostopne zbirke podatkov,
- vzpostaviti permanentne komunikacijske kanale z vsemi potencialnimi partnerji,
- povečati odgovornost javnosti za uresničitev trajnostnega razvoja z aktivnejšim sodelovanjem javnosti pri institucionalnem urejanju varstva okolja ter s tem porazdeliti odgovornost med vse aktivne subjekte družbe.

Ukrepi:

ad.1) Pregled uresničevanja ukrepov na področju vzgoje in izobraževanja

1. Pregled stanja okoljskih vsebin v učbenikih ter priprava programov za pouk predmeta okolje

- v skladu z Izhodišči kurikularne prenove (dokument, 1996) je v nacionalni kurikulum na vseh stopnjah izobraževanja vpeljana tudi okoljska vzgoja oz. študij okolja. Temeljno podlago za uresničevanje ciljev okoljske vzgoje predstavljajo nacionalni kurikularni dokumenti, sprejeti in potrjeni na strokovnem svetu (Strokovni svet RS za splošno izobraževanje, Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje). Prenovljene ali novo nastale kurikularne dokumente se v vrtce in šole uvaja postopno, saj gre za nekajletni proces.

2. Podpora izvajanju programov s področja vzgoje in izobraževanja

- z uvedbo posebne proračunske postavke "Okoljska vzgoja in izobraževanje - Eko šole" v višini 3 milijone tolarjev. Sredstva so bila v letu 2002 namenjena predvsem za izvajanje programa »Eko šola kot način življenja« v Sloveniji, ki ga izvaja pooblaščen in usposobljeni

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

izvajalec programa – Društvo za okoljevarstveno vzgojo Evrope v Sloveniji in katerega nosilec je sklad za okoljevarstveno vzgojo v Evropi (FEEE - Foundation for Environmental Education in Europe; gre za pripravo zbornika, delavnice za mentorje...). V letu 2003 so bila sredstva namenjena za nadaljnje sistemsko urejanje Eko šol ter za izdajo vzgojno-izobraževalnega okoljskega kompleta Flupi, namenjenega otrokom;

- ministrstvo od leta 1998 skupaj z nevladno organizacijo ICRO, Inštitut za celostni razvoj in okolje ter ministrstvom za šolstvo, znanost in šport izvaja letni nacionalni natečaj za osnovnošolce na temo voda. Povprečno vsako leto sodeluje okoli 5000 učencev s 300 do 400 projekti. Nacionalni natečaj »Vodni detektiv« je akcijski, raziskovalni in literarno likovni projekt za otroke, v okviru katerega raziskujejo vodno okolje. S svojimi aktivnostmi pa pomagajo ozavestiti širšo javnost o tem, kako pomembna je skrb nas vseh za zdravo vodno okolje.
- Agencija RS za okolje od leta 1995 izvaja akcijo Geotrip, namenjeno ozaveščanju širše javnosti o geologiji in geološki dediščini ter njuni povezanosti z drugimi vidiki varstva narave oziroma trajnostnega razvoja;
- delno se ta ukrep uresničuje tudi s pomočjo sofinanciranja projektov s tega področja na vsakoletnem javnem razpisu ministrstva za sofinanciranje izobraževalnih, ozaveščevalnih in informativno-komunikacijskih dejavnosti;
- v letu 2003 je MOPE v sodelovanju z Evropsko komisijo izdalo slovensko priredbo okoljske knjižno-igralne zbirke Flupi, namenjene vzgoji in ozaveščanju otrok, starih od 3 - 10 let.

3. Program izobraževanja in usposabljanja specialistov na deficitarnih področjih

- v letu 1998 je zaživel projekt notranjega usposabljanja sodelavcev varstva narave, in sicer v okviru projekta Komunikacijska podpora varstva narave, ki se financira pretežno iz sredstev nizozemskega vladnega sklada PIN Matra, izvaja pa ga IUCN. V letih od 1998 do 2002 so bile izvedene štiri faze usposabljanja, v Sloveniji ga organizira Agencija RS za okolje;
- v letu 2002 se je začelo sistematično usposabljanje nadzornih in upravnih organov v zvezi z izvajanjem Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES);
- v letu 2003 se je začelo izvajati obsežno in sistematično komunikacijsko usposabljanje naravovarstvenikov, kmetijcev in gozdarjev v okviru projekta Natura 2000.

ad.2) Pregled uresničevanja ukrepov na področju spodbujanja okoljske zavesti in sodelovanja javnosti

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

1. Zagotavljanje informacij o okolju

- nadaljuje se nadgradnja informacijsko opazovalnega sistema EIONET, ki ga vodi Evropska agencija za okolje (EEA), več o tem v Poročilu o stanju okolja 2002;
- redno obveščanje javnosti preko odnosov z mediji (sporočila za javnost, novinarske konference, internet, letna poročila...);
- informiranje preko v letu 2002 prenovljenih spletnih strani, ki prispevajo k večji transparentnosti dejavnosti ministrstva ter spodbujajo in lajšajo komuniciranje med ministrstvom in javnostmi (še posebej preko rubrik Pišite nam: info.mop@gov.si in rubrika Vabila k sodelovanju), v začetku leta 2003 smo vpeljali tudi možnost elektronskega naročanja na novice s področja varstva okolja (možno se je naročiti na prejemanje obvestil o tekočih novih dokumentih, ki jih ministrstvo objavlja v rubriki OGLASNA DESKA); na možnost e-naročanja na novice je trenutno naročenih 431 organizacij oz. posameznikov (stanje oktober 2003);
- ministrstvo in organi v sestavi redno izdajajo periodične publikacije: Okolje & Prostor (slo/ang), Učinkovito z energijo, Park Snežnik, Bilten Krajinskega parka Goričko (do avgusta 2003);
- ministrstvo in organi v sestavi so v zadnjih petih letih izdali približno **30 publikacij** s področja varstva okolja, narave, učinkovite rabe energije, urejanja prostora, s katerimi smo informirali in ozaveščali različne ciljne javnosti.

2. Podpora izdajanju poljudnih in strokovnih publikacij za širšo javnost ter posamezne ciljne skupine

- to nalogo ministrstvo trajno izvaja preko javnega razpisa za sofinanciranje periodičnih publikacij s področja prostora in okolja (od leta 1999) ter preko javnega razpisa za sofinanciranje izobraževalnih, ozaveščevalnih in informativno-komunikacijskih dejavnosti (od leta 1998).

3. Uvedba programa dodatnega usposabljanja za novinarje in urednike medijev o varstvu okolja

- ministrstvo je v letih 1999-2003 izvedlo **osem** celodnevni potujočih novinarskih konferenc za novinarje nacionalnih, regionalnih in lokalnih medijev (ena na temo odpadkov, sedem na temo naravovarstva - parki, mokrišča), ki so priložnost za podrobnejšo seznanitev z okoljskimi temami.

4. Podpora okoljskih kampanj za dvig ozaveščenosti ter spodbud za spremembo vzorca potrošnje dobrin po načelih trajnosti

- komunikacijska kampanja ministrstva o ravnanju s komunalnimi odpadki in objektih za ravnanje z odpadki (1998 in 1999);

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

- komunikacijska podpora izgradnji regionalnih centrov za ravnanje z odpadki (2000, 2001);
- od leta 2000 vsakoletno aktivno sodelovanje Slovenije v evropskem projektu Evropski dan brez avtomobila in Evropski teden mobilnosti (v obliki komunikacijske in koordinacijske podpore občinskim akcijam), namenjeno ozaveščanju prebivalcev o posledicah urbanega prometa za okolje in kakovost življenja;
- ministrstvo je v sodelovanju z Umanotero, Slovensko fundacijo za trajnostni razvoj v letu 2002 izvedlo projekt »Danes oblikujem jutri - Slovenska pobuda za trajnostni razvoj«, ki je bil del priprave Slovenije na svetovni vrh o trajnostnem razvoju v južnoafriškem Johannesburgu. Šlo je za komunikacijsko podporo trajnostnemu razvoju in pripravam Slovenije na svetovni vrh o trajnostnem razvoju v Johannesburgu; projekt namenjen predvsem mladim.

5. Oblikovati program sodelovanja in financiranja NVO

- program sodelovanja med ministrstvom in okoljskimi NVO »Partnerstvo za okolje« je bil sprejet na 1. okoljskem forumu aprila 2001. Gre za triletni vsebinski načrt sodelovanja med partnerji in vključuje tri sklope: zagotavljanje pogojev za delovanje NVO, dostop do informacij in sodelovanje javnosti. Temeljni izziv je bil identificirati vsa tista področja, kjer so cilji vladnega in nevladnega sektorja isti ali podobni, in kjer obstaja pripravljenost za učinkovito sodelovanje pri reševanju okoljskih problemov. Program je bil oblikovan na podlagi že sprejetih dokumentov ter posvetovanj s člani okoljskih nevladnih organizacij ter tudi večletnih praktičnih izkušenj dosedanjega sodelovanja; »Partnerstvo za okolje« se je na 3. okoljskem forumu decembra lani kot projekt zaključilo, proces in dialog pa se nadaljujeta na dveh ravneh: priprava Nacionalnega programa varstva okolja ter vsebinski dialog na ravni Vlada RS – NVO;
- finančna podpora programov in projektov NVO preko vsakoletnih dveh javnih razpisov ministrstva (javni razpis za sofinanciranje dejavnosti okoljskih NVO in javni razpis za sofinanciranje promocije varstva okolja in urejanja prostora).

Neuresničen je ukrep:

Izdelava programa za vzpostavitev okoljske knjižnice ter informacijskega servisa

Ministrstvo je v letu 1997 pričelo z razgovori za vzpostavitev »okoljske knjižnice«; predvidena partnerja pri izvedbi projekta sta bila Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) ter Regionalni center za okolje za srednjo in vzhodno Evropo-REC; večletni dogovori so bili prekinjeni predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in nerešenega problema lokacije knjižnice.

Predstavitev izhodišča za 7. poglavje

Poglavje 7: Komuniciranje in izobraževanje

MOPE, 9. marec 2004

Pregled izvajanja ukrepov iz obstoječega Nacionalnega programa varstva okolja

1. Vzgoja in izobraževanje
2. Okoljska zavest in sodelovanje javnosti

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Cilji:

- okoljska vzgoja kot dolgoročni cilj,
- razviti različne oblike ozaveščanja in usposabljanja za vse družbene skupine kot pogoj za oblikovanje okoljske in etične zavesti ter razvoj vrednot in odgovornega odnosa do okolja,
- zagotoviti zainteresirani javnosti enostaven dostop do informacij ter vzpostaviti javno dostopne zbirke podatkov,
- vzpostaviti permanentne komunikacijske kanale z vsemi potencialnimi partnerji,
- povečati odgovornost javnosti za uresničitev trajnostnega razvoja z aktivnejšim sodelovanjem javnosti pri institucionalnem urejanju varstva okolja ter s tem porazdeliti odgovornost med vse aktivne subjekte družbe.

Pregled uresničevanja ukrepov na področju vzgoje in izobraževanja:

1. pregled stanja okoljskih vsebin v učbenikih ter priprava programov za pouk predmeta okolje,
2. podpora izvajanju programov s področja vzgoje in izobraževanja,
3. program izobraževanja in usposabljanja specialistov na deficitarnih področjih.

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Pregled uresničevanja ukrepov na področju spodbujanja okoljske ozaveščenosti in sodelovanja javnosti:

1. zagotavljanje informacij o okolju,
2. podpora izdajanju poljudnih in strokovnih publikacij za širše javnosti ter posamezne ciljne skupine,
3. uvedba programa dodatnega usposabljanja za novinarje in urednike medijev o varstvu okolja,
4. podpora okoljskih kampanj za dvig ozaveščenosti ter spodbud za spremembo vzorca potrošnje dobrin po načelih trajnosti.

Pomembni strateški dokumenti za pripravo ciljev in ukrepov poglavja:

- obstoječi Nacionalni program varstva okolja,
- novela Zakona o varstvu okolja,
- Zakon o medijih,
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja,
- Strategija Vlade RS za sodelovanje z nevladnimi organizacijami,
- Strategija nadaljnjega razvoja slovenskega javnega sektorja,
- 6. okoljski akcijski program,
- Aarhuška konvencija.

Sodelovanje javnosti pri pripravi NPVO

Sistemske zmogljivosti MOPE

- Kadrovske viri
(Služba za odnose z javnostmi – 4 zaposleni, izven službe – 1 zaposlen delno)
- Finančni viri (PP v 2004)
 - promocija: 35 mio
 - NVO: 19 mio
 - Okoljska vzgoja: 3 mio
 - druge postavke MOPE: v primerih, ko gre za kom. ali ozav. projekte, ki so del oz. podpora večjih projektov, npr. “Program vključevanja javnosti v pripravo NPVO”

Strateške usmeritve:

- boljša obveščenost o politiki varstva okolja,
- dvig okoljske ozaveščenosti,
- dialog z vsemi udeleženci in sodelovanje javnosti,
- medsektorsko povezovanje pri komuniciranju in izobraževanju.